אני הוא עד שני פסול · וא"ת ומי מידי דאילו אמר בפני נחתם כשר ומשום דאמר אני הוא עד שני פסול וכראה לר"י כמו שאומר בירושלמי דכי אמר אני הוא עד שני נעשה כמוגע בעדותו דנראה דלכך בא להעיד על חתימת השני כדי שתתקיים עדות חתימתו וא"ת וכיון דטעמא מש"ה הוא למה ליה למימר משום דאו כולו בקיום הגט כו' וי"ל משום דלאו טעמא גמור הוא זה אי לאו טעמא דאו כולו בקיום הגט דאין זה טוגע בעדות ממש :

גידוד ממשה וחמיקה ממשה כו' · פי' בקונטרס (ג) אם היה חרין עמוק ממשה והקיפוהו מחילה ממשה אין מלטרפין להיות חוכו רשות היחיד וקשה לר"ת דאמר בשבת בפרק הזורק (דף לט·) וכפ' בתרא דעירובין (דף לא:) דבור וחוליתו מלטרפין לעשרה ואע"פ שזה בגובה וזה בעומק ועוד דאמר פרק כל גגות (שם דף לג:) בהדיא גבי שתי חלרות זו למעלה מזו ויש גידוד ממשה ומחילה ממשה דמודה רב חסדא בתחתונה הואיל ורוחה פני עשרה דמערבת שנים ולא אחד וי"ל דלענין ב' חלרות זו למעלה מזו אחייני הכא וגבי עליונה לענין עירוב כדמוכח פ' כל גגות (שם לג:) ה"ל לענין חל גבוה ממשה והקיף על גביו מחילה ממשה דלא חשיב רה"י לענין שבת וא"ת ויחשב רה"י מעטים דאי בעי מנח עליה ומשמע כדאמר בפרק חצר (שם עח·) גבי מילאו כולו ביתדות וי"ל דמיירי בריחב הרבה דלא שייך מנח עליה, מידי אלא בדבר גר :

הנוטל ידו אחת בגטילה ואחת בשמיפה כו' · פי' בקונטרס' נטל ידו אחת מן הכלי כתיקון חכמים ואחת בשמיפה בנהר במ' סאה וא"ת והיכי פשיט מהכא כי משי חדא ידא והדר משי לאידך דלמא הכא שמיפה שעשה בבת אחת שמיפה לזו וגטילה לזו וי"ל דקסבר הש"ס דאין חילוק דמסתברא דאי בזו אחר זו לא מהני ר"ה דבבת אחת גמי לא מהני אפילו שמיפה בגטילה יד זו מכלי זה ויד זו מכלי אחר וכיון דס גרם על פי המשניות נטל ידו אחת משמיפה אחת ידו מהורה וקפשיט מדקתני ידו מהורה ש"מ דחדא חדא מהניא וה"פ משמיפה אחת שריך לשפוך מן הכלי על ידיו ב' פעמים כדמוכח בכמה דוכתי במסכת ידים דצריך מים דאשונים ושניים ועל זה קאמר ואם נטל ידו אחת משמיפה אחת גדולה שהיא משתים ידו מהורה כיון שיש בשמיפה זו כשיעור מים דאשונים ושניים וקא מסיים בסיפא שני ידיו בשמיפה אחת ר"מ מממא עד שיטול מרביעית אע"ג דכשנטל בשני שמיפות לא בעי רביעית השתא דליכא אלא שמיפה אחת צריך רביעית בשמיפה זו אבל ידו אחת אין צריך רביעית כי אתו מטירי מהרה אלא שתהא אותה שמיפה מרובה כשתים :

הגלוח

מתוך הגליון

"אינו אמר - אלא"

נוטל/מבנה

אבל נטלו הקיום אם כולו בהקנות חכמים מנהג דרך סיגות בדגון דירוש חצאין ב) מחיצות שתת ב) טהרת ידים

מבנה

נסיונות לפסיק מפו שאלתו של אלפא ... דמיות הפסק

[גני רש"י ל"ב התנגיא אבל גני" ר"ת שיר גרסינן והתנן דהך דנטל ידו אחת משמיפה אחת כו' היא משנה מ' פ"ב דידים]

תוספות רי"ד

דאיכא תרי פסול ונדחו דברי רב חסדא דאע"ג דדחה חציו בתקון הכמים וחציו בקיום שטרות כשר דא אלא אמר רבא אפי' הוא ואחר מעידים על חתימת ידי שני פסול מ"מ דילמא שטרות לא"ת לאיהלופי בקיום שטרות בעלמא וקנסיק נבי רבנא דסמוכא אפו מא דחד שהדא מי' שנים חתומים על השטר ופת א' מהן ובא זה ואמר זה כתב ידי וזה כתב ידו של חבירו ואמרינן החם בפ"ב דכתובות דנאמן אדם לומר זה כתב ידי אבל אינו נאמן לומר זה כתב ידו של חבירו אלא צריכים שנים להעיד על כתב ידו של חבירו ועכשיו אם נצטרף א' מן חשוק עמו להעיד על כתב ידו של חבירו אע"פ שיש עליה שני עדים פסול משום דנשיק כולה סמוכא נבי ריבעא אפומא דחד סהדא שכשאומר זה כתב ידי נאמן וקים חצי המנה שבשטר וכשנצטרף עם א' מן השוק להעיד על כתב ידו של עד שני נמצא שאותו חצי המנה התלוי על עד שני שטר יוצא הציו על פיו וחציו על פי עד של שוק ורחמנא אסרה ע"פ שנים עדים יקום דבר דבר המשמע חצי דבר על פי זה וחצי דבר על פי זה הלכך פסול ואין לו תקנה עד שיעידו שנים מן השוק על כתב ידי שני ולא יצטרף הוא עם אחר והכא נמי גבי נמ כשאומר בפני נחתם חציו קיים העד א' שכנגד תכשר הגם על פיו דהימנה רבנן כבי תרי נכשמצטרף עם אחר להעיד על התימת השני אע"פ שאותו העד אינו צריך לו דהשלית נאמן אלא כיון שמצטרף עמו אי מכשירי' ליה אתי לאיהלופי בקיום שטרות דעלמא דלאו מתימן איהו(שליחות) כלחודיה עד שיצטרף אחר עמו כדאמר' מתקיף לה רב אשי ומי איכא מידי דאילו סיגף איהו בכוליה דכוריה כשר והשתא דאיכא א' בהדיה פסול פי' התם בקיום שטרות לא היה כשר הוא לבדו והוה צריך להצטרף אותו של שוק פ"ה פסול אבל הכא דהוא השלית נאמן על שני העדים מה עשה לו אם נצטרף עם אחר מן השוק עמו להעיד על א' מן העדים לא מעלה ולא מוריד ולא גזרו האי אמו שטרות דעלמא דלא מהימנן בלחודיה ונדחו גם דברי רבא אלא אמר רב אשי אפי' אמר אני עד שני פסול פ"מ אי כולו בקיום שטרות או כולו בתקון חכמים פי' כיון שאין כאן ע"א אלא השליח לבדו איסתי הימנה רבנן כבי תרי בשמעיר על כל התתימה אבל השתא דאמר אני הוא עד שני נתקיימה חתימתו על פיו מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא וכיון דחתימתו נתקיימה בקיום שטרות דעלמא צריך שתתקיים גם התימת השני בקיום שטרות דעלמא אבל אם כולו בקיום שטרות או כולו בתקון חכמים שלא תקנו חכמים לחצאין וקי"ל כרב אשי שלא נדחו דבריו: אמר רב חסדא נירוד חמשה ומחיצה חמשה אין מצטרפת עד שיהא או כולו בגירוד או בעל מחיצה גבוהה עשרה אי עמוקה עשרה לרה"י ואם היה חרין עמוק חמשה והיקפו מחיצה גבוהה חמשה אין מצטרפת להיות בתוכו רה"י אלא בארבע: דרש מרימר גירוד חכשה ומחיצה חמשה מצטרפת ופסק תלמודא והלכתא מצטרפת והכי נמי אמר ר' יוחנן בור וחוליתו מצטרפת: בעי אילפא דאיכא ידים מהורות לחצאיהו אין מהורות לחצאיהו"ר אילימא דקמשו בי תרי מרביעית(נפקיה) [והא הגן]מי רבעיעית נטלינהו לידים לאחד ואפי' לשנים פי' פחות מרביעית הלוי אינטלין מהן לידים שאין בהקשיעור אבל אם הוירבעיעת ונטל מהן א' ונשתיירו מהן נוטל מהן גם השני כדמפרש מעמא בש' כל הבשר דמשירי מהרה קאתו אלא דקמשי חדא[חדיו] ידיה והתנן הנוטל ידו א' וא' בשמיפה ידיו מהורות פי' אחד נוטל בזריקת כולו כתיקון חכמים וא' בשמיפה במ' סאה ידיו מהורות דכל הדא והדא חשיבא כאנפי נפשיה וה"ה נטל ידו אחת ונגבה וחזר ונטל ידו אחרת מהורות אלא דקמשי פלגא פלגא ידיה(על)מצות נטילה עד הפרק(ל) הצי הפרק תחילה ונינב (ס"א אינגו) וחזר ונטל חצי האחר הא אמרי דבי ר' יוחנן אין ידים מהורות לחצאין · לא צריכא דאיכא משקה טופח וכי איכא

ת) נרלה דל"ל ונטל חלי הסרק וינגב וחזר ונטל חלי האחר וכו' ·

ה א ב מיי' פ"ז מהלי גירושין סל"ו ג סמג עשין ב טוש"ע אה"ע סי' קמב סעיף יז :
ו ג מיי' שם"ז מהלי שכנים הלי עו טוש"ע ח"מ סי' שסב סעי' כ וסי' שנב סעי' ו :
ז ד מיי' פי"ח מהלכות מקואות הלכה ח סמג עשין כז טוש"ע ח"מ סי' קס סעיף יג :
ח ה(מיי' שם סמג שם) טוש"ע ח"מ סי' קנא סעיף יח :
ט ו מיי' שם הלכה ז סמג שם טוש"ע ח"מ סימן קסב סעיף ג :

הוא ואחר מעידין על חתימת יד שני פסול מאי טעמא? אתו לאיהלופי בקיום שטרות דעלמא וקא נפיק נבי ריבעא דמסמנא אפומא דחד סהדא, מתקיף לה רב אשי "מ" איכא מידי דאילו מסיק ליה איהו לכוליה דיבורא כשר השתא דאיכא חד בהדיה פסול? אלא אמר רב אשי אפילו אומר "אני הוא עד שני" פסול, מאי טעמא? או כולו בקיום הגט' או כולו 'בתקנת חכמים' תנן בפני נכתב כולו בפני נחתם חציו פסול אידך חציו היכי דמי: אילימא דליכא דקא מסהיד עליה כלל השתא אחר אומר בפני נכתב ואחר אומר בפני נחתם דהאי קמסהיד אכולה כתיבה והאי קמסהיד אכולה חתימה = פסול, חציו מיבעיא אלא או כדרבא אשי ולאפוקי מדרב חסדא? אמר לך רב חסדא ולטעמיך בפני נכתב אבל לא בפני נחתם ל"ל אלא לא זו אף זו כתבתני הכא נמי *לא זו אף זו קתני אמר רב חסדא גירוד חמשה ומחיצה חמשה אין מצטרפין עד שיהא או כולו בגירוד, דרש מרימר *גירוד חמשה ומחיצה ה' מצטרפין והלכתא מצטרפין בעי אילפא ידים מהורות לחצאין או אין מהורות לחצאין, היכי דמי אילימא דקא משי בי תרי מרביעית והא תנן מרביעית נוטלין לידים לאחד ואפי' לשנים אלא דקא משי חדא חדא ידיה *והתנן הנוטל ידו אחת בגטילה ואחת בשמיפה ידיו מהורות אלא דקא משי פלגא פלגא ידיה והאמר רבי ר' ינאי אין ידים מהורות לחצאין לא צריכא דאיכא משקה טופח, וכי איכא משקה טופח מאי הוי והתנן הנצוק

פוס ואחר · השליח ואחר מן השוק עמו ואם לא היה מעיד עליה אלא השליח לבדו ואפי' אמר "ודאי" אני" היה כשר אבל עכשיו שהיה אחר עמו פסול : אמי לאיהלופי בקיום שטרות דעלמא · כגון שנים המחומים על השטר ומת אחד מהם ובא זה ואמר זה כתב ידי וזה כתב ידו של חברי ונלטרף אחד מן השוק עמו להעיד על כתב יד המת אמרינן בפרק ב' דכתובות (דף כח:): דאיכא קיום עד שיהא ב' מן השוק מעידין על חותם המת דא"כ נפיק תלתא ריבעי דממונא אפומא דחד דקי"ל (שם) נאמן אדם לומר זה כתב ידי ולומר בא כתב ידו הרי עדות ואם אחר בא אינו צריך לומר אלא אמר רבא אפי' הוא ואחר מעידים על חתימת ידי שני פסול מ"מ דילמא שטרות לא"ת לאיהלופי בקיום שטרות בעלמא וקנסיק נבי רבנא דסמוכא אפו מא דחד שהדא מי' שנים חתומים על השטר ומת א' מהן ובא זה ואמר זה כתב ידי וזה כתב ידו של חבירו ואמרינן החם בפ"ב דכתובות דנאמן אדם לומר זה כתב ידי אבל אינו נאמן לומר זה כתב ידו של חבירו אלא צריכים שנים להעיד על כתב ידו של חבירו ועכשיו אם נצטרף א' מן חשוק עמו להעיד על כתב ידו של חבירו אע"פ שיש עליה שני עדים פסול משום דנשיק כולה סמוכא נבי ריבעא אפומא דחד סהדא שכשאומר זה כתב ידי נאמן וקים חצי המנה שבשטר וכשנצטרף עם א' מן השוק להעיד על כתב ידו של עד שני נמצא שאותו חצי המנה התלוי על עד שני שטר יוצא הציו על פיו וחציו על פי עד של שוק ורחמנא אסרה ע"פ שנים עדים יקום דבר דבר המשמע חצי דבר על פי זה וחצי דבר על פי זה הלכך פסול ואין לו תקנה עד שיעידו שנים מן השוק על כתב ידי שני ולא יצטרף הוא עם אחר והכא נמי גבי נמ כשאומר בפני נחתם חציו קיים העד א' שכנגד תכשר הגם על פיו דהימנה רבנן כבי תרי נכשמצטרף עם אחר להעיד על התימת השני אע"פ שאותו העד אינו צריך לו דהשלית נאמן אלא כיון שמצטרף עמו אי מכשירי' ליה אתי לאיהלופי בקיום שטרות דעלמא דלאו מתימן איהו(שליחות) כלחודיה עד שיצטרף אחר עמו כדאמר' מתקיף לה רב אשי ומי איכא מידי דאילו סיגף איהו בכוליה דכוריה כשר והשתא דאיכא א' בהדיה פסול פי' התם בקיום שטרות לא היה כשר הוא לבדו והוה צריך להצטרף אותו של שוק פ"ה פסול אבל הכא דהוא השלית נאמן על שני העדים מה עשה לו אם נצטרף עם אחר מן השוק עמו להעיד על א' מן העדים לא מעלה ולא מוריד ולא גזרו האי אמו שטרות דעלמא דלא מהימנן בלחודיה ונדחו גם דברי רבא אלא אמר רב אשי אפי' אמר אני עד שני פסול פ"מ אי כולו בקיום שטרות או כולו בתקון חכמים פי' כיון שאין כאן ע"א אלא השליח לבדו איסתי הימנה רבנן כבי תרי בשמעיר על כל התתימה אבל השתא דאמר אני הוא עד שני נתקיימה חתימתו על פיו מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא וכיון דחתימתו נתקיימה בקיום שטרות דעלמא צריך שתתקיים גם התימת השני בקיום שטרות דעלמא בשני עדים ולא על פיו בתקון חכמים דאו כולו בקיום שטרות אי כולו בתקון חכמים שלא תקנו חכמים לחצאין וקי"ל כרב אשי שלא נדחו דבריו: אמר רב חסדא נירוד חמשה ומחיצה חמשה אין מצטרפת עד שיהא או כולו בגירוד או בעל מחיצה גבוהה עשרה אי עמוקה עשרה לרה"י ואם היה חרין עמוק חמשה והיקפו מחיצה גבוהה חמשה אין מצטרפת להיות בתוכו רה"י אלא בארבע: דרש מרימר גירוד חכשה ומחיצה חמשה מצטרפת ופסק תלמודא והלכתא מצטרפת והכי נמי אמר ר' יוחנן בור וחוליתו מצטרפת: בעי אילפא דאיכא ידים מהורות לחצאיהו אין מהורות לחצאיהו"ר אילימא דקמשו בי תרי מרביעית(נפקיה) [והא הגן]מי רבעיעית נטלינהו לידים לאחד ואפי' לשנים פי' פחות מרביעית הלוי אינטלין מהן לידים שאין בהקשיעור אבל אם הוירבעיעת ונטל מהן א' ונשתיירו מהן נוטל מהן גם השני כדמפרש מעמא בש' כל הבשר דמשירי מהרה קאתו אלא דקמשי חדא[חדיו] ידיה והתנן הנוטל ידו א' וא' בשמיפה ידיו מהורות פי' אחד נוטל בזריקת כולו כתיקון חכמים וא' בשמיפה במ' סאה ידיו מהורות דכל הדא והדא חשיבא כאנפי נפשיה וה"ה נטל ידו אחת ונגבה וחזר ונטל ידו אחרת מהורות אלא דקמשי פלגא פלגא ידיה(על)מצות נטילה עד הפרק(ל) הצי הפרק תחילה ונינב (ס"א אינגו) וחזר ונטל חצי האחר הא אמרי דבי ר' יוחנן אין ידים מהורות לחצאין · לא צריכא דאיכא משקה טופח וכי איכא

(ה) חד"ה גידוד כו' לם היה מרין נ"ב עי' סוכה ד ע"ב חד"ם פחות שבתרינו מה :

---

* כדברי רבא לעיל סוף ג'

תקנה

בקונטרס על ר"חסדא: איתיבו לעיל מתנה מאבטר לנאמר מידוש מאבטר אובל לא מידוש גדול - ואם פרי חסדא - שבים מעידים התתימה הנוגע לא מבלגל - נחשב מידוש גדול

תוספות ר"חסדא: אין מתוך לשון מאבטר שאבר לנאמר מידוש אלא [מרגיות כי ומ"ל] מאבטר אין אני מוכלים מ' לעיל המאר מ"ל לנאמר רק מידוש אם קלנים

מוכר לפי ידיים פ"ח מ"ח מולין קדי מ"ב

ידים פ"ב מ"ח

הגהות הב"ח